

Новопетровське укріплення з моря. 1853. [Н. р. травня] – 1857. [Н. п. липня]. Брістольський папір, акварель. 12,3 × 30,5. НМТШ, № г-877.

Праворуч олівцем позначено: **4.** На звороті ліворуч чорнилом позначено: **№ 4.** Олівцем: *Беріг Аральського моря.*

Зарянко Н. Воспоминания Н. И. Усковой о Т. Г. Шевченке. С примечаниями М. К Чалого / Н. Зарянко // Киевская старина. – 1889. – Т. XXIV. – Февраль. – С. 297–313.

Малюнки Т. Г. Шевченка // Україна. – 1914. – Кн. 2. – С. 137.

Брик І. Пам'ятки по Шевченкові в родині Ускових / І. Брик // Стара Україна. – Львів, 1925. – № III–IV. – С. 6.

Пронін І. В гостях у друга Т. Г. Шевченка / І. Пронін // Життя і революція. – 1928. – № 3. – С. 122.

[Новицький О.] [Коментар до малюнків Т. Г. Шевченка] / [О. Новицький] // Шевченко Т. Г. Повне зібрання творів. – Т. 8: [Малярські твори Тараса Шевченка / Упорядкув. та комент. О. Новицького]; ВУАН, Комісія для видавання пам'яток новітнього укр. письменства. – [К.] : Держ. вид-во України, [1932]. – С. 119.

Каталог малярської творчості Т. Г. Шевченка, експонованої в Галереї. – Харків : Мистецтво, 1934. – С. 28.

Шевченко Т. Повне видання творів : [у 16 т.] / За ред. П. Зайцева / Т. Шевченко. – Варшава; Львів : Український науковий інститут, 1937. – Т. 12. – С. 274.

Владимирский Г. Д., Савинов А. Н. Т. Г. Шевченко-художник / Г. Д. Владимирский, А. Н. Савинов. – Ленинград; М. : Искусство, 1939. – С. 30.

Плещинський І. Малюнки і акварелі / І. Плещинський // Образотворче мистецтво. – 1939. – № 2–3. – С. 56–60.

Шевченко-художник : альбом вибраних творів / Упор: В. І. Касіян, М. Г. Дерегус, О. С. Пашенко, М. І. Мацапура. – К. : Держ. видав. худ. літератури, 1954. – С. 30.

Паламарчук Г. П. Новопетровське укріплення та його околиці в малюнках Шевченка / Г. П. Паламарчук // Мистецька спадщина Т. Г. Шевченка [Матеріали, присвячені творчості Шевченка-художника]. Вип. 1 / АН УРСР, Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії, Державний музей Т. Г. Шевченка. – К., 1959. – С. 54–69.

Паламарчук Г. П. Пейзажі Мангисшлаку в творчості Т. Шевченка / Г. П. Паламарчук // Шевченко-художник. Матеріали наукової конференції, присвяченої 100-річчю з дня смерті Т. Г. Шевченка. – К. : Мистецтво, 1963. – С. 64.

Шевченківський словник : у 2 т. / АН УРСР, Ін-т літ-ри ім. Т. Г. Шевченка / Ред. кол.: Є. П. Кирилюк та ін. – К. : Головна ред. УРЕ, 1977. – Т. 2. – С. 56–57.

Зарянко М. С. Спогади Н. І. Ускової про Т. Г. Шевченка / М. С. Зарянко // Спогади про Тараса Шевченка / В. С. Бородін, М. М. Павлюк (упоряд. і примітки), І. О. Дзервін (ред.), В. Є. Шубравський (передм.). – К. : Дніпро, 1982. – С. 240–244.

Костенко А., Умірбаєв Е. За морями, за горами... Тарас Шевченко на Аральському морі. Тарас Шевченко за Каспієм. Худож.-докум. оповідь / А. Костенко, Е. Умірбаєв. – К. : Радянський письменник, 1984. – С. 393.

Національний музей Тараса Шевченка : альбом / Вступ. ст. С. Гальченка. – К. : Мистецтво, 2002. – С. 210–211.

Овсійчук В. Мистецька спадщина Тараса Шевченка у контексті європейської художньої культури / В. Овсійчук. – Львів : Інститут народознавства НАН України, 2008. – С. 300–301.

Тарас Шевченко. Мистецька спадщина / Переднє сл. Д. Стуса, Т. Чуйко; наук. комент. та упоряд. Ю. Шиленко [та ін.]. – К. : Мистецтво, 2013. – С. 289. – № 111.

Шевченко-художник. Бібліографічний покажчик (1839–2012) : у 2 т. / Упоряд.: Н. І. Орлова, Л. І. Буряк, Б. А. Короленко. – Т. 1. – К. : ДП НВЦ «Пріоритети», 2013. – 434 с.

